

**FORSKNINGSSTRATEGI**  
ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Tromsø  
2001-2010

med  
**HANDLINGSPLAN**  
for 2001-2005

*Vedtatt av fakultetsstyret ved Det juridiske fakultet 05.04.2001 (JF 25/01)*

**A. KORTVERSJON**

MÅLSETTINGER 2001-2010  
*MED TILTAK FRA HANDLINGSPLAN 2001-2005*

Fakultetets hovedoppgaver er undervisning og forskning. Til dels konkurrerer disse med hverandre. Noe av bakgrunnen for dette er ressurs- og rekrutteringssituasjonen ved fakultetet. Målet er å få til sammen 20 fast ansatte i topp- og mellomstillinger, mens fakultetet pr. i dag har åtte fast ansatte, alle i mellomstilling. Tallet på ansatte, og det forholdet at jus som profesjonsstudium har stor bredde i fagkretsen, byr på store utfordringer når det skal legges en strategi for forskningen. Universitetsstyret har gitt tilsagn om at fakultetet skal få ekstrabevilgninger til å tilsette fast i topp- og mellomstillinger. Andre tiltak er vedtatt med forbehold om budsjettssituasjonen.

I arbeidet med forskningsstrategien er det tatt hensyn til at:

- fakultetet skal ha satsingsområder innenfor universitetets prioriterte områder
- eksisterende kompetanse ved fakultetet skal ivaretas og utvikles videre
- studentene skal få et godt undervisningstilbud.

***Hovedmål innenfor forskning:***

Fakultetets hovedmålsetting er å gjennomføre rettsvitenskapelig forskning på høyt internasjonalt nivå som bidrar til samfunnsutviklingen gjennom en kritisk analyse av reguleringen i samfunnet.

I tillegg vil fakultet fortsette å arbeide for å styrke satsingsområdene same- og urfolksrett, miljørett i nordområdene samt fiskerirett.

For å oppnå dette har fakultetet følgende delmål:

***Delmål:***

***1.1 Forskerrekruttering/kompetanseoppbygging:***

Aktiv rekruttering av vitenskaplig ansatte på nasjonalt og nordisk plan.

Videre oppbygging av forskningskompetanse på alle rettsområder.

Fakultetet skal øke antallet forskere i fast stilling med minst en pr år.

Minst halvparten av doktorandene skal fortsette ved fakultetet i fast stilling.

***Generelle tiltak:***

*Øke antall særavhandlingsstudenter ved hjelp av sterkere incentiver til studenter:*

- *Utarbeide en temabank for særavhandlingler.*
- *Utlyse minst ett års engasjement som vit. ass. i 50 % stilling, for avhandlingsstudent pr år.*
- *Vurdere å innføre en obligatorisk oppgave på fem vekttall.*

*Øke antall stipendiatstillinger til ni i perioden.*

*Vurdere å etablere en fakultetsintern ordning med tilnærmet postdoktorvilkår eller lignende for fast ansatte.*

*Satse på en åpen og aktiv Internett-strategi for presentasjon av forskningen på fakultetet.*

*Holde aktiv kontakt med aktuelle søkere på nasjonalt og nordisk plan (leder FU/dekan).*

*Integrere særavhandlingsstudenter bedre i forskermiljøet (leder FU).*

*Invitere aktuelle søkere til å bli kjent med forskningsmiljøet som gjesteforskere (dekan/leder FU).*

*Utlysning av enkelte toppstillinger i hele Norden.*

*Dekan og/eller leder av FU skal ha karrieresamtale/velkomstmøte med nyansatte i løpet av de to første månedene.*

*Midlertidig ansatte i mellomstilling skal få tilbud om veiledning.*

*Effektivisere bruken av professorer i bistilling, gjesteforskere og eksterne ressurspersoner i oppbygging av forskningskompetanse på fakultetet.*

*Effektivisere assistansen til sterke faggrupper i form av midler til administrativ hjelp og nettverksbygging.*

## **1.2. Forskerrekruttering/kompetanseoppbygging innenfor satsingsområdene:**

### **Tiltak innenfor samerett/urfolksrett:**

*Opprette en stilling på 25 % til å administrere fellesprosjekter.*

*Nordisk utlysning av professorat/professorat II innenfor samerett.*

*Videreutvikling av samerettsdatabasen (Samerettgruppa).*

*Videreføring av den årlige nordiske sameretts-workshopen (Samerettsgruppa).*

*Oppfordre til etablering av en diskusjonsgruppe i samerett drevet av studenter med interesse for faget.*

| *Utarbeide ei liste med forslag til tema for særavhandlinger.*

| *Årlig utlysning av vit. ass.-engasjement for å skrive særavhandling innenfor samerett.*

*Legge forholdene til rette for etablering av en egen hjemmeside for Samerettsgruppa.*

*Invitere gjesteforskere innenfor samerett/urfolksrett.*

### **Tiltak innenfor miljørett i nordområdene:**

*Fakultetet vil arbeide for at miljørettssatsingen til Norges forskningsråd (NFR) fortsetter.*

*Uansett om NFRs miljørettssatsing fortsetter eller ikke, bør vi satse på at det nasjonale samarbeidet skal fortsette etter samme mønster som i dag. Det tyngste miljøet er ved Universitetet i Oslo, som bør ha en sentral rolle i det faglige samarbeidet, for eksempel i forbindelse med veiledning.*

*Nordisk utlysning av professorat II i miljørett i nordområdene.*

*Det nåværende spesialfaget i havrett skal omarbeides til et spesialfag i miljørett med nordområdeperspektiv.*

*Oppfordre til etablering av en diskusjonsgruppe i miljørett i nordområdene, drevet av studenter med interesse for faget.*

*Utarbeide ei liste med forslag til tema for særavhandlinger.*

*Årlig utlysning av et vit. ass.-engasjement for å skrive særavhandling innenfor miljørett i nordområdene.*

***Tiltak innenfor fiskerirett:***

*Kompetanseoppbygging gjennom aktiv rekruttering, bl.a. nordisk utlysning av professorat II i fiskerirett.*

*Etablere samarbeid med Norges fiskerihøgskole og Det juridiske fakultetet ved Universitetet i Bergen, i form av felles forskningsprosjekter (FU).*

*Etablere nær kontakt med fiskerinæringen, særlig med Norges Råfisklag og Eksportutvalget for fisk (FU).*

*Vurdere å ta initiativ til etablering av et tverrfaglig spesialfag i fiskerirett i samarbeid med Norges fiskerihøgskole.*

*Oppfordre til etablering av en diskusjonsgruppe i fiskerirett drevet av studenter med interesse for faget.*

*Utarbeide ei liste med forslag til tema for særavhandling innenfor fiskerirett.*

| *Årlig utlysning av et vit. ass.-engasjement til å skrive særavhandling innenfor fiskerirett.*

***2. Forskningssamarbeid/nettverk:***

Oppfordre til og legge til rette forholdene for etablering av forskningsnettverk og – samarbeid på nasjonalt, nordisk og internasjonalt plan både overfor forskningsinstitusjoner og overfor næringslivet.

Innen fem år bør

- alle forskerne være med i et nasjonalt eller internasjonalt forskningsnettverk
- det være etablert nasjonale eller internasjonale forskningsnettverk innenfor hvert av satsingsområdene.

*Tiltak:*

| *Det skal arrangeres felles forskerturer annet hvert år til forskningsinstitusjoner utenfor Norge.*

| *Inngå samarbeid med andre forskningsinstitusjoner eller med enkeltforskere innen våre satsingsområder om at de skal besøke oss som gjesteforskere.*

| *Det skal innføres et krav om deltakelse på minst en nordisk eller internasjonal workshop/seminar/konferanse som en del av doktorgradsopplæringen.*

| *Fakultetet skal bidra med økonomisk støtte innenfor de budsjettmessige rammer til doktorgradsstudenter og forskere som ønsker utenlandsopphold.*

*Fakultetet skal bistå doktorgradsstudenter og forskere som planlegger utenlandsopphold med å søke ekstern støtte til å finansiere oppholdet, samt med praktisk tilrettelegging av oppholdet.*

### **3. Forskningsfinansiering:**

Andelen ekstern finansiering skal økes med minst 10 % pr år i planperioden.

*Tiltak:*

*Bygge opp kompetanse om eksterne finansieringsmuligheter, slik at administrasjonen kan bistå forskerne, både ved søknadsskriving og ved administrering av prosjektene.*

### **4. Forskningsvilkår:**

Fakultetet skal til enhver tid kunne tilby sine ansatte konkurransedyktige arbeids- og lønnsvilkår. Lønnsnivået for faste stillinger skal være på nivå med dommerstillinger.

*Tiltak:*

*Lønnsutvalget skal arbeide for å opprettholde konkurransedyktighet mot domstoler og andre juridiske fakultet.*

*De forskerne som ønsker det får samlet sin undervisning til spesielle tider på dagen, til bare høst- eller vårsemesteret, alt etter hva de tror vil gi bedre forhold for forskningen. De forskerne som ønsker det, skal kunne verne seg mot administrative henvendelser spesielle tider på dagen eller spesielle dager i uka.*

*Leder av FU skal en gang i året ha medarbeidersamtaler med stipendiatene, og dekanen med de andre vitenskapelig ansatte, om arbeidssituasjonen, kollegiale forhold, karriere osv.*

*En av forskningskonsulentens prioriterte arbeidsoppgaver skal være å hjelpe forskerne til å planlegge utenlandsopphold.*

*Studentengasjementene på Håndbiblioteket utvides slik at det er betjent i hele arbeidstiden. I tillegg til biblioteksarbeidet skal de i inntil halv stilling ha som oppgave å bistå dekan, prodekan og leder av SU og FU praktisk og faglig med deres forskning, administrasjon og undervisning.*

*IT-konsulentene skal i samarbeid med utvalget for "IKT og forskere" videreføre og videreutvikle fakultetsintern IKT-opplæring og IKT-lunsjene.*

### **5. Forskerutdanning:**

Videreutvikle forskerutdanningen med sikte på å kunne tilby vitenskapelig ansatte, særlig doktorander, forskeropplæring på høyt internasjonalt nivå som gir kritisk vitenskaplig innsikt, kunnskap om vitenskapsteori og evne til tverrvitenskaplig forskning.

Det skal holdes gjennomsnittlig 1,5 doktordisputas pr år. Tallet på stipendiatstillinger skal økes til ni stillinger innen 2003.

*Tiltak:*

*Eksisterende forskeropplæring evalueres, videreføres og videreutvikles kontinuerlig i tråd med forskningsutvalgets rutiner, med tanke på forskerutdanning på høyt internasjonalt nivå.*

*Doktorandene skal få tilbud om en prosjektframleggelse i forbindelse med de nasjonale doktorandseminarene. Det bør utarbeides en plan for slike prosjektframleggelser.*

## **6. Forskningsformidling:**

Videreføre og videreutvikle fakultetets tradisjoner for aktiv og åpen formidling av forskningsresultater, både internt i det juridisk-faglige miljøet, overfor andre faggrupper og overfor samfunnet.

Det er fakultetets målsetting at all forskning som har allmenn interesse skal presenteres for samfunnet gjennom media på et eller annet tidspunkt.

### *Tiltak:*

*For å spre informasjon om forskningen/forskningsresultatene, skal rutinene for bruk av media videreutvikles og et bedre samarbeid med Informasjonsavdelinga etableres.*

*Fakultetet ønsker å videreutvikle bruken av IKT som verktøy for formidling av pågående forskning og forskningsresultater:*

- *Fakultetet oppfordrer forskerne til å presentere forskningen sin på fakultetets hjemmeside.*
- *Et sammendrag av forskningsresultatene skal presenteres på fakultetets hjemmeside.*
- *Det legges til rette for at satsingsområdene skal få sin egen hjemmeside.*
- *Alle nye doktoravhandlinger skal presenteres med sammendrag og innholdsfortegnelse, og det opprettes en lenke til Forskningsavdelingens pressemeldingside.*
- *Alle fullførte studentavhandlinger skal presenteres på fakultetets hjemmeside.*

*Alle ansatte på fakultetet skal være registrert i kompetansekatalog for Universitetet i Tromsø.*

## **B. LANGVERSJON**

1. STRATEGIPLAN 2001-2010
2. HANDLINGSPLAN 2001-2005 (med beskrivelse av status og behov)

### ***1. MÅLSETTINGER 2000-2010:***

#### **1.1. Hovedmål:**

Fakultetets hovedmålsetting er å gjennomføre rettsvitenskapelig forskning på høyt internasjonalt nivå som bidrar til samfunnsutviklingen gjennom en kritisk analyse av reguleringen i samfunnet.

I tillegg vil fakultet fortsette å arbeide for å styrke satsningsområdene same- og urfolksrett, miljørett i nordområdene samt fiskerirett.

For å oppnå dette har fakultetet følgende delmål:

#### **1.2. Delmål:**

##### ***1.2.1 Forskerrekruttering/kompetanseoppbygning:***

Aktiv rekruttering av vitenskaplig ansatte på nasjonalt og nordisk plan.

Videre oppbygging av forskningskompetanse på alle rettsområder.

Fakultetet skal øke antallet forskere i fast stilling med minst en pr år.

Minst halvparten av doktorandene skal fortsette ved fakultetet i fast stilling.

##### ***1.2.2. Forskningssamarbeid/nettverk:***

Oppfordre til og tilrettelegge forholdene for etablering av forskningsnettverk og – samarbeid på nasjonalt, nordisk og internasjonalt plan både overfor forskningsinstitusjoner og overfor næringslivet.

Innen fem år bør

- alle forskerne være med i et nasjonalt eller internasjonalt forskningsnettverk

- det være etablert nasjonale eller internasjonale forskningsnettverk innenfor hvert av satsningsområdene.

### ***1.2.3. Forskningsfinansiering:***

Andelen ekstern finansiering skal økes med minst 10% pr år i planperioden.

### ***1.2.4. Forskningsvilkår:***

Fakultetet skal til enhver tid kunne tilby sine ansatte konkurransedyktige arbeids- og lønnsvilkår. Lønnsnivået for faste stillinger skal være på nivå med dommerstillinger.

### ***1.2.5. Forskerutdanning:***

Videreutvikle forskerutdanningen med sikte på å kunne tilby vitenskapelig ansatte, særlig doktorander, forskeropplæring på høyt internasjonalt nivå som gir kritisk vitenskapelig innsikt, kunnskap om vitenskapsteori og evne til tverrvitenskapelig forskning.

Det skal holdes gjennomsnittlig 1,5 doktordisputas pr år. Tallet på stipendiatstillinger skal økes til ni stillinger innen 2003.

### ***1.2.6. Forskningsformidling:***

Videreføre og videreutvikle fakultetets tradisjoner for aktiv og åpen formidling av forskningsresultater, både internt i det juridisk-faglige miljøet, overfor andre faggrupper og overfor allmennheten.

Det er fakultetets målsetting at all forskning som har allmenn interesse skal presenteres for allmennheten gjennom media på et eller annet tidspunkt.

\*\*\*\*\*

## **2. HANDLINGSPLAN 2000-2005:**

### **2.1. Forskerrekruttering/kompetanseoppbygging:**

#### **2.1.1. Generell forskerrekruttering/kompetanseoppbygging:**

Status og behov:

Fakultetet har gjennom årene bygd opp kompetanse innenfor flere områder, som for eksempel alminnelig forvaltningsrett, omsorgs-/velferdsrett, rettsfilosofi/-teori, rettsøkonomi, miljørett og samerett, mens fakultetet har relativt smal kompetanse innenfor flere andre rettsområder.

Fakultetet er fortsatt i en oppbyggingsfase og har vanskeligheter med å rekruttere vitenskapelig ansatte. Selv om vi de siste årene har klart å rekruttere doktorgradsstudenter til stipendiatstillingene, og gjennomføringstiden for disse har vært tilfredsstillende, har ikke antallet fast ansatte økt i særlig grad.

Det hører med til bildet at fakultetet har hatt få eksterne søkere til faste mellom- eller toppstillinger, og dermed har vært nødt til å bygge framtidsplaner på egen produksjon av doktorgrader. Dette vil sannsynligvis gjelde også i framtiden og med tanke på det lave antallet internt utdannede søkere til faste stillinger, er det opplagt et behov for å øke antallet rekrutteringsstillinger. I tillegg bør fakultetet utvide horisonten mot andre nordiske land ved utlysning av toppstillinger. Rekruttering av vitenskapelig personale fra Norden vil være positivt med tanke på den økende internasjonaliseringen av rettsvitenskap.

Et viktig ledd i forskerrekrutteringen er en aktiv kommunikasjon med eventuelle søkere. Dette kan best oppnås med en aktiv Internettstrategi for presentasjon av forskningsvirksomheten ved fakultetet.

Som nevnt over har vi klart å rekruttere doktorgradsstudenter til stipendiatstillingene de siste årene, men rekrutteringen er på langt nær tilfredsstillende. Aktuelle studenter bør fanges opp tidlig. Særlig viktig er en bedre integrering av særavhandlingsstudentene i forskermiljøet. Dette kan gjøres ved aktiv bruk av studenter som vitenskapelig ansatte, og ved å invitere enkelte studenter til å delta i forskeropplæringen på fakultetet. Fakultetet må arbeide med å øke antallet studenter som velger å skrive særavhandling, siden dette er den eneste delen av studiet som gir studentene innblikk i rettsvitenskapelig forskning. Fakultetet bør også diskutere om studiemodellen skal endres slik at studentene får bedre innblikk i forskningen, for eksempel ved at en større andel valgfrie spesialfag knyttes mot forskningen ved fakultetet og obligatorisk oppgave.

Et annet, og minst like viktig perspektiv, er et tilbud om faglig utvikling for ansatte i midlertidige stillinger. I denne gruppen vitenskapelig ansatte er det naturlig at gjennomstrømningen er stor og at kun en liten del av de som begynner i midlertidige stillinger velger en akademisk karriere. Fakultetet bør ha en klar politikk når det gjelder midlertidige stillinger og midlertidig ansatte som ikke har klare planer om å forske bør i første rekke bli tilbudt lektorstillinger, forutsatt at fakultetet har et slik behov. Midlertidig ansatte med planer om å forske bør tilbys amanuensisstillinger. Det er likevel viktig at fakultetet gir alle midlertidig ansatte muligheten til å utvikle seg faglig med tanke på en eventuell vitenskapelig karriere. Dette forutsetter at de midlertidig ansatte gis administrativ hjelp i organiseringen av

undervisningsplikten slik at de får tid til forskning. Videre må fakultetet integrere de midlertidig ansatte i forskermiljøet.

En sterkere fokusering på forskningen i løpet av stillingsperioden, kan oppnås ved hjelp av en individuell karriere/velkomstsamtale mellom den midlertidig ansatte og dekan/leder av forskningsutvalget (FU) i begynnelsen av ansettelsesperioden. Oppfølging av velkomstsamtalen gjøres ved hjelp av årsrapportene som alle vitenskapelig ansatte har plikt til å levere. Denne formen for oppfølging bør gjelde alle typer av midlertidige vitenskapelige stillinger. En annen form for fokusering på forskningen er å gi alle vitenskapelig ansatte som har forskningsprosjekter tilbud om veiledning. For tiden får alle nyansatte en fadder som har ansvar for å introdusere den nyansatte i forskermiljøet, men også andre vitenskapelig ansatte enn doktorander kan ha behov for faglig veiledning. En slik faglig støtte kan være vel så viktig for midlertidig ansatte i mellomstillinger. Forskningsutvalget bør etter søknad fra vitenskapelig ansatte utnevne en veileder og fastsette rammene for veiledningen.

I tillegg til aktiv forskerrekruttering har fakultetet behov for en aktiv og langsiktig kompetanseoppbygging på flere rettsområder. Dette forutsetter at fakultetet har en bevisst strategi på videre kvalifisering fram til professorkompetanse. Et alternativ er å etablere en fakultetsintern ordning med tilnærmet postdoktorvilkår eller tilsvarende for fast ansatte. En annen form for kompetanseoppbygging kan være å etablere faglige diskusjonsfora, for eksempel innenfor formueretten, som organiseres av en arbeidsgruppe bestående av fast ansatte og vitenskapelig ansatte i II-stillinger. Videre bør fakultetet, særlig med hjelp av professor II-ere, initiere større forskningsprosjekter som samler vitenskapelig ansatte og avhandlingsstudenter. En tredje form for kompetanseoppbygging kan være å utlyse enkelte professorat som professor II-stillinger i utlandet for å bygge opp kompetanse på rettsområder som fakultetet ikke har forskningskompetanse innen. Det er også viktig at fakultetet i framtiden inviterer både nasjonale og internasjonale gjesteforskere og ressurspersoner.

### ***Generelle tiltak:***

*Øke antall særavhandlingsstudenter ved hjelp av sterkere incentiver til studenter:*

- *Utarbeide en temabank for særavhandlinger.*
- *Utlyse minst ett årsengasjement som vit. ass. i 50 % stilling, for avhandlingsstudent pr år.*
- *Vurdere å innføre en obligatorisk oppgave på fem vekttall.*

*Øke antall stipendiatstillinger til ni i perioden.*

*Vurdere å etablere en fakultetsintern ordning med tilnærmet postdoktorvilkår eller lignende for fast ansatte.*

*Satse på en åpen og aktiv www-strategi om forskningen på fakultetet.*

*Holde aktiv kontakt med aktuelle søkere på nasjonalt og nordisk plan (leder FU/dekan).*

*Integrere særavhandlingsstudenter bedre i forskermiljøet (leder FU).*

*Invitere aktuelle søkere til å bli kjent med forskningsmiljøet som gjesteforskere (dekan/leder FU).*

*Utlysning av enkelte toppstillinger i hele Norden.*

*Dekan og/eller leder av FU skal ha karrieresamtale/velkomstmøte med nyansatt i løpet av de to første månedene.*

*Midlertidig ansatte i mellomstilling skal få tilbud om veiledning.*

*Effektivisere bruken av professorer i bistilling, gjesteforskere og eksterne ressurspersoner i oppbygging av forskningskompetanse på fakultetet.*

*Effektivisere assistansen til sterke faggrupper i form av midler til administrativ hjelp og nettverksbygging.*

### **2.1.2. Forskerrekruttering/kompetanseoppbygging innenfor satsingsområdene:**

Fakultetet har behov for å styrke sin forskningsprofil gjennom en sterkere satsing på enkelte forskningsområder. Med tanke på fakultetets geografiske virksomhetsområde, er det naturlig at fakultetets satsingsområder består av rettsområder som har tilknytning til nordområdene og at fakultetet etter hvert har valgt å satse særlig på tre forskningsområder: samerett/urfolksrett, miljørett i nordområdene og fiskerirett.

Utpeking av disse satsingsområdene betyr at fakultetet vil gi støtte til utvikling av disse forskningsområdene, særlig i form av administrativ hjelp. Fakultetet vil arbeide for å skaffe ekstern finansiering til forskerstillinger innenfor satsingsområdene. Fakultetet vil også vurdere å etablere spesialfag innen satsingsområdene for å fremme rekruttering i framtiden.

På kort sikt vil fakultetets prioritering mellom satsingsområdene gjenspeile utviklingen av disse fagområdene, dvs. en prioritering etter rekkefølgen: samerett /urfolksrett, miljørett i nordområdene og fiskerirett. Denne prioriteringen vil bli benyttet bl.a. ved utlysning av professorat og/eller professorat II.

#### **2.1.2.1. Samerett/urfolksrett**

Status og behov:

Samerett ble etablert i samme periode som en egen modell for embetsstudiet i juss ved Universitetet i Tromsø ble vedtatt.

Det er verken mulig eller ønskelig å gi en allmenngyldig definisjon av hva som faller inn under rettsområdet samerett. Alle rettsområder er i utvikling.

Sameretten som rettsområde har både en internasjonal, en nasjonal og en samisk dimensjon. Den internasjonale dimensjonen dekker de konvensjoner og erklæringer som retter seg mot minoriteter og urfolk. Den nasjonale dimensjonen dekker nasjonale regler som retter seg spesielt mot samene og også andre reglers virkning for samene. Den samiske dimensjon dekker samenes egen rettsoppfatning.

Som rettsdisiplin går sameretten på tvers av den tradisjonelle inndeling av rettsområder innen rettsvitenskapen. Sameretten favner områder som rettsfilosofi, rettsteori, rettshistorie, retts sosiologi, folkerett (herunder menneskerettighetene), statsrett, forvaltningsrett, miljørett, tingsrett, arverett m.m.

Som forskningsdisiplin betraktet er sameretten fortsatt under oppbygging. Samerett har i de siste årene hatt en sterk utvikling ved fakultetet og antallet forskningsprosjekter har økt. Et samarbeidsprosjekt om samerettens alminnelige del er under planlegging, og et slikt prosjekt vil kunne danne et godt grunnlag for en videre utvikling av rettsområdet.

Antallet samerettsforskere har også økt de siste år. For tiden har fakultetet fem ansatte i ulike stillinger som arbeider med samerettslige problemstillinger. I tillegg er en student i ferd med å avslutte en særavhandling innenfor området. Selv om området samerett er inne i en positiv utvikling, er miljøet lite og dermed sårbart. En av våre ansatte slutter våren 2001, og det er usikkert om vi klarer å rekruttere noen av studentene til å satse på dette området. Det er derfor viktig å arbeide aktivt med forskerrekuttering også innenfor samerett.

Et viktig virkemiddel i forhold til rekruttering er mer aktiv informasjon om satsingen på faget, fagets innhold og mulige særavhandlingstemaer innenfor området. Dette kan blant annet realiseres gjennom oppbygging av en egen hjemmeside på Internett.

Med samerett/urfolksrett som et prioritert område ved fakultetet bør et visst antall av de faste vitenskapelige ansatte ved fakultetet ha samerett/urfolksrett som spesialområde (for eksempel to fast ansatte + en eksternt finansiert + en stipendiat + en student). Dette innebærer at det må utlyses stillinger der forskningsområdet samerett er spesifisert i betenkingen. Det er også helt nødvendig å ansatte noen med professorkompetanse innen området.

I løpet av år 2000 har virksomheten innenfor samerett fått en mer organisert form gjennom etablering av Samerettsgruppa, som bl.a. har startet arbeidet med Samerettsdatabasen og en årlig workshop i samerett ved fakultetet. Arbeidet med å administrere disse felles prosjektene har vist seg å være omfattende.

Samerettsgruppa har hatt en ekskursjon til Karasjok og Kautokeino, der blant annet Sametinget og Nordisk samisk institutt ble besøkt. Samerettsgruppa har også etablert kontakter mot Urfolksnettverket og Institutt for menneskerettigheter ved Universitetet i Oslo. Mange av kontaktene er personlige mellom de enkelte samerettsforskerne og sameretts/menneskerettmiljøet. I framtiden bør disse kontakter institusjonaliseres. Samarbeid med andre institusjoner innenfor samerettsforskningen, særlig med Nordiska institutet för miljö- och minoritetsrätt i Rovaniemi, vil være viktig.

*Tiltak:*

*Opprette en stilling på 25 % til å administrere fellesprosjekter.*

*Nordisk utlysning av professorat/professorat II innenfor samerett.*

*Videreutvikling av samerettsdatabasen (Samerettgruppa).*

*Videreføring av den årlige nordiske sameretts-workshopen (Samerettsgruppa).*

*Oppfordre til etablering av en diskusjonsgruppe i samerett drevet av studenter med interesse for faget.*

*Utarbeide ei liste med forslag til tema for særavhandling.*

*Årlig utlysning av vit. ass.-engasjement til å skrive særavhandling innenfor samerett.*

*Legge forholdene til rette for etablering av en egen hjemmeside for Samerettsgruppa.*

*Invitere gjesteforskere innenfor samerett/urfolksrett.*

### **2.1.2.2. Miljørett i nordområdene**

Status og behov:

Norges forskningsråd (NFR) har i flere år hatt et eget miljørettsprogram og fakultetet har vært representert i styringsgruppa. Vi har også en doktorgradsstudent som er finansiert over miljørettsprogrammet. I tillegg har vi seks studentstipendiater på programmet som har skrevet/ skriver avhandlinger i faget. Det arrangeres årlige nasjonale samlinger for stipendiatene på programmet. Vi arrangerte det første i 1997 og vi skal arrangere seminaret på nytt i 2001. I tillegg arrangerte vi i 1999 en internasjonal work-shop i miljørett, som var delvis finansiert av NFR og delvis av Universitetet.

Vi har gitt ut fem publikasjoner i miljørett i vår skriftserie, også flere av disse har vært finansiert gjennom miljørettsprogrammet. Forskningsrådets satsing på miljørett har med andre ord vært veldig positiv for oss. Ikke minst har det vært positivt at stipendiatene har hatt et nasjonalt forum i miljørett å forholde seg til. Det vil derfor være viktig for fakultetet å arbeide for at NFRs satsing på miljørett fortsetter.

Fakultetet har et stort behov for oppbygging av kompetanse innenfor miljørett i nordområdene. Dette innebærer at fakultetet må arbeide for ekstern finansiering av studentstipender, doktorgradsstipender og postdoktorstipender. Et viktig tiltak vil være utlysning av professorat II i miljørett.

For å sikre framtidig rekruttering bør fakultetet fornye sitt undervisningstilbud og tilby et spesialfag i miljørett. Videre bør fakultetet delta i oppbyggingen av en tverrfaglig mastergrad i miljøvitenskap, og delta i et nasjonalt samarbeid om en mastergrad i miljørett.

For å nå disse målsetningene må fakultetet etablere/forsterke tverrfaglig samarbeid på universitetet. Havforskningsmiljøet ved NFH og forskning på samiske forhold ved Hum-fak, SV-fak og TMU, er aktuelle eksempler. Kontakt med andre miljørettsmiljøer i Norge, som de andre juridiske fakultetene, Norges landbrukshøgskole og Miljøverndepartementet i tillegg til internasjonalt samarbeid, vil også være viktig.

### **Tiltak:**

*Fakultetet vil arbeide for at miljørettssatsingen til Norges forskningsråd (NFR) fortsetter.*

*Uansett om NFRs miljørettsatsing fortsetter eller ikke, bør vi satse på at det nasjonale samarbeidet skal fortsette etter samme mønster som i dag. Det tyngste miljøet er ved Universitetet i Oslo, som bør ha en sentral rolle i det faglige samarbeidet, for eksempel i forbindelse med veiledning.*

*Nordisk utlysning av professorat II i miljørett i nordområdene.*

*Det nåværende spesialfaget i havrett skal omarbeides til et spesialfag i miljørett med nordområdeperspektiv.*

*Oppfordre til etablering av en diskusjonsgruppe i miljørett i nordområdene, drevet av studenter med interesse for faget.*

*Utarbeide ei liste med forslag til tema for særavhandlinger.*

*Årlig utlysning av et vit. ass.-engasjement til å skrive særavhandling innenfor miljørett i nordområdene.*

### **2.1.2.3. Fiskerirett**

Status og behov:

Innledningsvis er det grunn til å presisere hva dette fagområdet omfatter. Fiskerirett i snever forstand omfatter reguleringen av adgangen til å delta i fiske, herunder reguleringen av adgangen til å drive oppdrettsvirksomhet, og reguleringen av utøvelsen av fisket. I tillegg aktualiserer virksomhetsområdet fiskeri, særegne rettslige problemstillinger innenfor nærmest hele det juridiske fagfeltet, fra selskapsrettslige problemstillinger knyttet til reguleringen av deltakelsesadgang i fisket, til miljørettslige problemstillinger knyttet til etableringen av oppdrettsvirksomhet.

Næringen er preget av sterk omstilling, med sammenslåing, strategisk samarbeid og internasjonalisering. Forvaltningens fokus synes å dreie fra kontroll, til etablering av rammebetingelser som skal stimulere til etablering av næringsvirksomhet og verdiskapning. Dette vil trolig innebære at den rettslige fokus i større grad settes på samfunnsmessig kontroll, beskatning av ressursene, markedsadgang og internasjonalisering. Samtidig vil arealkonfliktene i kystsonen bli mer fremtredende.

For tiden er det ingen heltidsansatte som arbeider særskilt med fiskerirett. En av fakultetets førsteamanuenser i bistilling, har deltatt i et utredningsprosjekt initiert av Norges Fiskarlag, knyttet til reguleringen av utøvelsen av fisket. Det foreligger noen studentavhandlinger innenfor tema relatert til næringen, men ingen innenfor fiskerirett i snever forstand. Fakultetets kompetanse innenfor fiskerirett er følgelig svak. Den betydningen næringen har hatt, og vil få både regionalt og nasjonalt, tilsier en betydelig satsing innenfor dette fagfeltet.

Rekrutteringen må starte fra bunnen ved å stimulere til studentarbeid innenfor fagområdet. For å sikre framtidig rekruttering, bør fakultetet tilrettlegge sitt undervisningstilbud og vurdere å lage et spesialfag i fiskerirett. Utarbeidelse av lister med aktuelle avhandlingstema, samt årlige utlysninger av midler til særavhandlingsstudenter, hører til de konkrete tiltak som

bør settes inn. Fakultetet må også arbeide for ekstern finansiering av studentstipender, doktorgradsstipender og postdoktorstipender. En av toppstillingene bør reserveres fagområdet fiskerirett, og en nordisk utlysning av professorat II i fiskerirett vil være et viktig tiltak. Ved etableringen av et fagmiljø, må en søke samarbeid med og utnytte allerede etablerte miljøer både på og utenfor fakultetet. På fakultetet er det nærliggende med et tett samarbeid med de som arbeider med hav-, forvaltnings- og EU/EØS rett. Ved Universitetet er NFH en aktuell samarbeidspartner, og eksternt har vi Det juridiske fakultet ved Universitetet i Bergen. Sammen med disse kan det skapes et større og bredere miljø innenfor fagområdet. Et slikt samarbeid bør også omfatte felles forskningsprosjekter. Det bør også etableres relasjoner til aktører som Norges Råfisklag og Eksportutvalget for fisk, begge lokalisert i Tromsø, i arbeidet med å skape et miljø for innspill og diskusjoner.

*Tiltak:*

*Kompetanseoppbygging gjennom aktiv rekruttering, bl.a. nordisk utlysning av professorat II i fiskerirett.*

*Etablere samarbeid med Norges fiskerihøgskole og Det juridiske fakultet ved Universitetet i Bergen, i form av felles forskningsprosjekter (FU).*

*Etablere nær kontakt med fiskerinæringen, særlig med Norges Råfisklag og Eksportutvalget for fisk (FU).*

*Vurdere å ta initiativ til etablering av et tverrfaglig spesialfag i fiskerirett i samarbeid med Norges fiskerihøgskole.*

*Oppfordre til etablering av en diskusjonsgruppe i fiskerirett drevet av studenter med interesse for faget.*

*Utarbeide ei liste med forslag til tema for særavhandlinger innenfor fiskerirett.*

*Årlig utlysning av et vit. ass.-engasjement til å skrive særavhandling innenfor fiskerirett.*

## **2.2. Forskningssamarbeid/nettverk:**

Status og behov:

Det er en glidende overgang mellom forskningsnettverk- og samarbeid. Ytterpunktene kan illustreres med faglige diskusjonspartnere på den ene siden og felles vitenskapelige arbeider på den andre siden.

Innenfor norsk rettsvitenskap er det ikke tradisjon for felles vitenskapelige arbeider. Dette gjenspeiles også i forskningen ved fakultetet. Det er få eksempler på felles publikasjoner fra forskere ved fakultetet. Det er heller ikke tradisjon for forskningsprogrammer som involverer flere selvstendige delprosjekter under samme paraply. Enkelte forskere og studenter ved fakultetet har og har hatt finansiering av sine prosjekter fra NFR under ulike forskningsprogrammer, og har med dette inngått i et noe mer organisert forskningssamarbeid.

En type forskningssamarbeid som er under utvikling ved fakultetet er forskergrupper. Gruppene består av forskere som har faglige fellespunkter. Vi har hatt en "miljørettsgruppe", en "samerettsgruppe" er satt i gang, og en "rettsteorigruppe" og en "formuesrettsgruppe" er under etablering. Gruppene starter som diskusjonsfora, men kan lett gi incitament til nærmere forskningssamarbeid.

Når det gjelder forskningsnettverk, varierer status. I en nasjonal sammenheng og i forhold til andre forskningsinstitusjoner innen rettsvitenskap, har vi godt utbygde nettverk både på institusjonelt og individuelt nivå. Doktorgradsstudentene våre bygger opp egne nettverk gjennom eksterne veiledere, ved deltakelse på de nasjonale doktorandseminarene og de andre universitetenes juridiske doktorgradsopplæring. I nordisk og internasjonal sammenheng er ikke nettverkene like godt utbygd, og foregår for det meste etter individuelle initiativ. Enkelte av forskerne har bygd opp egne nordiske nettverk, og noen få har også bygd opp internasjonale nettverk. At så få har bygd opp internasjonale nettverk, har en klar sammenheng med at det norske rettssystemet er dualistisk. Internasjonalisering medfører imidlertid større behov for å orientere seg i forhold til internasjonal og fremmed rett.

Når det gjelder forskningsnettverk på et tverrfaglig plan, foregår det på individuelt initiativ. Innen enkelte rettsområder er tverrfaglige kontakter mer nærliggende enn innen andre. Det må være opp til den enkelte forsker å skaffe seg oversikt over eksisterende forskningsmiljøer og å knytte kontakter til disse. Det samme må gjelde for kontakt med næringslivet.

Oppbygging av forskningsnettverk, og eventuelt etablering av forskningssamarbeid, er åpenbart svært viktig for den enkelte forsker. Kontaktene bør imidlertid være forskerinitiert. Fakultetets bidrag vil være å oppfordre og legge forholdene til rette for samarbeid.

Det bør vurderes om fakultetet som institusjon bør innta en mer aktiv rolle med hensyn til oppbygging av forskningsnettverk og initiering av forskningssamarbeid. Det kan for eksempel tenkes at man innenfor satsingsområdene kan ta initiativ til mer formaliserte nettverk på nasjonalt, nordisk og eventuelt på internasjonalt plan. Det kan også tenkes at man innenfor satsingsområdene kan inngå samarbeidsavtaler med andre forskningsinstitusjoner om besøk av gjesteforskere, forskningssamarbeid m.v.

#### *Tiltak:*

*Det skal arrangeres felles forskerturer annet hvert år til forskningsinstitusjoner utenfor Norge.*

*Inngå samarbeid med andre forskningsinstitusjoner eller med enkeltforskere innen våre satsingsområder om at de skal besøke oss som gjesteforskere.*

*Det skal innføres et krav om deltakelse på minst en nordisk eller internasjonal workshop/seminar/konferanse som en del av doktorgradsopplæringen.*

*Fakultetet skal bidra med økonomisk støtte innenfor de budsjettmessige rammer til doktorgradsstudenter og forskere som ønsker utenlandsopphold.*

*Fakultetet skal bistå doktorgradsstudenter og forskere som planlegger utenlandsopphold med å søke ekstern støtte til å finansiere oppholdet, samt med praktisk tilrettelegging av oppholdet.*

## 2.3. Forskningsfinansiering:

Status og behov:

Fakultetet har hatt relativt få eksternt finansierte forskningsprosjekter og de fleste av disse har vært finansiert av NFR. Fakultetet må opparbeide kompetanse på ekstern forskningsfinansiering. Det bør eksistere både oversikt over, og kunnskap om nasjonale, nordiske og europeiske finansieringskilder for støtte til individuelle forskningsprosjekter, og til prosjekter i samarbeid med andre institusjoner. I tillegg bør fakultetet hjelpe forskerne med å skaffe finansiering til utenlandsopphold.

*Tiltak:*

*Bygge opp kompetanse om eksterne finansieringsmuligheter, slik at administrasjonen kan bistå forskerne, både ved søknadsskriving og ved administrering av prosjektene.*

## 2.4. Forskningsvilkår:

Status og behov:

Fakultetet er utsatt for sterk konkurranse om kvalifisert personale, både når det gjelder kandidater og blant de som har avlagt doktorgrad. Når det gjelder faste stillinger, er vi nå i ferd med å nå fram med våre krav om samme lønnsnivå som dommere. Problemet for fakultetet er å følge med i utviklingen av dommerlønningene. Lønnsutvalget ved fakultetet må holde seg oppdatert når det gjelder lønnsutviklingen. Fakultetet må kontinuerlig arbeide for at forskerne har konkurransedyktige arbeidsvilkår i forhold til domstoler og andre juridiske fakultet.

Vi har innført en plikt til årlig rapportering av forskningsaktiviteten for alle forskerne. Meningen er å stimulere og støtte forskerne til å verne forskningsdelen av arbeidet. Likevel er det nok mange som lar administrasjon/undervisning gå ut over forskningsdelen.

Fakultet bør derfor bidra til å verne den delen av arbeidsplikten som gjelder forskning. Det kan være hensiktsmessig å prøve ut ulike ordninger for å oppnå dette. Vi kan tenke oss at undervisningen samles i ett semester slik at det blir lettere å samle seg om forskningen i det neste. En annen mulighet kan være å gi forskerne anledning til å skjerme seg for administrative gjøremål, f. eks. første halvdel av dagen. Den årlige rapporten kan brukes til å se på mulige tiltak for forskere som ikke klarer å skjerme forskningsdelen.

Vi har en liten og oversiktlig forskerstab som forsker innenfor vidt forskjellige områder. De fleste møter opp på de faglige seminarer som arrangeres, først og fremst i forbindelse med doktorgradsutdanninga og forskerlunsjene. Forskerne ser ut til å ha god kontakt med hverandre, noe som er svært viktig for trivselen og faglig innsats. Selv om vi har gode forhold nå, er det fremdeles behov for å gi dette oppmerksomhet og oppfølging for ytterligere forbedring. Fakultetet har nettopp innført medarbeidersamtaler mellom forskerne og dekan/leder av FU. Erfaringen fra disse samtalene bør analyseres og formen utvikles slik at de kan bidra til å styrke de gode kollegiale forholdene på fakultetet.

FU har de siste semestrene satt av penger til fellestur for forskerne. Deltakelsen har vært skiftende. De mest vellykkede turene har gått til sentrale juridiske institusjoner på kontinentet. De har virket faglig inspirerende og sosialt samlende. Fakultetet bør derfor videreføre tradisjonen og arrangere forskerturer annet hvert år. Det kan likevel være vanskelig å lage gode opplegg for faglige utenlandsreiser. Det har gitt best resultat når vi har hatt en lokal eller kjent planlegger på stedet. Dersom det ikke er mulig, kan det være aktuelt å enten leie inn konsulenter, eller sende en eller to personer til stedet for å planlegge/forberede turen.

Stipendiatene har hatt tilbud om vit. ass.-hjelp særlig mot slutten av stipendiatperioden. De andre forskerne kan også ha behov for vit. ass.-hjelp av og til. Siden behovet for assistanse vil være vekslende, kan det være hensiktsmessig at flere deler på en assistent som har en lett tilgjengelig arbeidsplass. I forbindelse med kildesøking eller ferdigstilling av store prosjekt, kan det være aktuelt med en egen assistent slik som for stipendiatene.

Det trengs mer ressurser både til teknisk assistanse og til grunnleggende opplæring i bruk av IKT. Det har vært gjort en del på dette området, men mye av den direkte assistansen skjer i forbindelse med akutte problemer. Det har videre vært holdt en del kortere, meget instruktive kurs om praktisk bruk av dataverktøyet. Opplæring kan med fordel gis i form av små uformelle kurs som til nå. I tillegg må det bli enklere å få opplæring ved spesielle behov uten å vente lenge.

#### *Tiltak:*

*Lønnsutvalget skal arbeide for å opprettholde konkurransedyktighet mot domstoler og andre juridiske fakultet.*

*De forskerne som ønsker det får samlet sin undervisning til spesielle tider på dagen, til bare høst- eller vårsemesteret, alt etter hva de tror vil gi bedre forhold for forskningen. De forskerne som ønsker det, skal kunne verne seg mot administrative henvendelser til spesielle tider på dagen eller til spesielle dager i uka.*

*Leder av FU skal en gang i året ha medarbeidersamtaler med stipendiatene og dekan med de andre vitenskapelig ansatte om arbeidssituasjonen, kollegiale forhold, karriere osv.*

*En av forskningskonsulentens prioriterte arbeidsoppgaver skal være å hjelpe forskerne til å planlegge utenlandsopphold.*

*Studentengasjementene på Håndbiblioteket utvides slik at det er betjent i hele arbeidstiden. I tillegg til biblioteksarbeidet skal de i inntil halv stilling ha som oppgave å bistå dekan, prodekan og leder av SU og FU praktisk og faglig i deres forskning, administrasjon og undervisning.*

*IT-konsulentene skal i samarbeid med utvalget for "IKT og forskere" videreføre og videreutvikle fakultetsintern IKT-opplæring og IKT-lunsjene.*

## **2.5. Forskerutdanning:**

#### Status og behov:

Fakultetet tilbyr en organisert doktorgradsutdanning og deltagelse på opplæringsdelen er mulig for alle vitenskapelig ansatte på fakultetet. Opplæringsdelen kalles derfor også for forskerutdanning/-opplæring. Opplæringsdelen består av: lesepensum, deltagelse på felles forskerkurs og -seminarer og prosjektframleggelser. Doktorgradsstudentene oppfordres også til å delta på nordiske kurs, seminarer og konferanser, og til å legge inn et utenlandsopphold i løpet av perioden.

I 1998 gjennomførte forskningsutvalget en reform av lesepensumsdelen (FU 18/98 ), og valgte å gå inn for en løsning med anbefalt lesepensum som oppdateres kontinuerlig av forskningsutvalget. Det anbefalte lesepensumet er ment å dekke de fleste aktuelle og innflytelsesrike rettsvitenskapelige diskurser. Lesepensumet har fungert som et utgangspunkt for leseseminarer der doktorandene presenterer en selvvalgt artikkel fra pensum. I tillegg til den faglige opplæringen gir leseseminarene trening i både faglig formidling og pedagogikk.

Med leseseminarene som utgangspunkt arrangerte fakultetet et forberedende seminar til det nasjonale doktorandseminaret, våren 2000. Seminaret, som ga doktorandene muligheten til å sette seg inn i relevante problemstillinger før det nasjonale doktorandseminaret, var meget vellykket. Forskningsutvalget har på bakgrunn av disse erfaringene planlagt et lignende forberedelsesseminar våren 2001.

I forbindelse med reformen av lesepensumet i 1998, vedtok forskningsutvalget å tilby en "startpakke" for nye doktorander. Den inneholder artikler om regulering av doktorgradsutdanningen, kvalitetskrav for doktoravhandlinger, ideell veiledning og valg av metode. Denne "startpakken" har fungert som et utgangspunkt for oppstartseminarene som arrangeres ved ansettelse av nye doktorander. Oppstartseminaret har blitt utviklet slik at muligheten til å reise på utenlandsopphold tas opp som et eget tema for å gi doktorandene inspirasjon til å planlegge utenlandsopphold. I tillegg gis doktorandene opplæring i bruk av elektroniske informasjonskilder, og bruk av IKT som et verktøy for administrasjon av forskningsprosjekter.

Fakultetet har i de siste årene fokusert på å gi et tilbud om allmenne forskerseminarer og spesielle forskerseminarer er derfor nedprioritert. Dette valget er tatt med tanke på oppbygging og videreutvikling av det faglige fellesskapet. Det har i praksis betydd at metodiske, rettsteoretiske og vitenskapsteoretiske problemstillinger har blitt fremhevet. Denne prioriteringen av felles emner har bidratt positivt til et aktivt faglig felleskap.

Doktorandene har i henhold til pkt. 7.2 i studieplan for graden doktor juris rett til å få presentere prosjektet sitt på et seminar minst to ganger i løpet av doktorandperioden - første gang i løpet av det første studieåret. Ved første gangs fremleggelse forutsettes det at doktoranden lager et notat om spesielle metodespørsmål som avhandlingsarbeidet reiser. Doktorandens veiledere blir invitert til prosjektpresentasjonen. Hittil har alle doktorandene fått tilbud om å presentere sitt prosjekt i forbindelse med de nasjonale doktorandseminarene.

Som et ledd i studieforbedrende tiltak vedtok fakultetsstyret i sak JF 49/00 at pedagogisk opplæring skal være en del av fellesundervisningen på doktorgradsutdanningen. Forskningsutvalget har vedtatt at doktorandene skulle oppfordres til å delta på utvalgte deler av programmet for Pedagogisk forum ved fakultetet, og det arbeides videre med integrering

av pedagogisk opplæring i doktorgradsutdanningen. I tillegg får doktorandene trening i faglig formidling og pedagogikk gjennom den undervisningen de gir.

Det kan også nevnes at forskningsutvalget har innført følgende rutiner for videreutvikling av doktorgradsopplæringen:

- Anbefalt lesepensum og ”startpakken” oppdateres minst to ganger i året.
- FU arbeider kontinuerlig med foreløpige utkast til doktorgradsopplæringsprogram for de neste fire semester og utkastene publiseres på fakultetets forskningssider på Internett.
- Oppstartseminar for nye doktorander arrangeres i en tidlig fase av doktorand-perioden.

Det er en bred enighet på fakultetet om at forskerutdanningen fungerer bra og at den bør opprettholdes. Behovet for en kontinuerlig evaluering er likevel til stede og fakultetsstyret har vedtatt enkelte studieforbedringstiltak for dr.juris-studiet (JF 49/00). Disse tiltakene er fulgt opp av forskningsutvalget og doktorgradsutdanningen bør oppdateres kontinuerlig med tanke på internasjonalisering, globalisering, kritisk vitenskaplig innsikt, kunnskap om vitenskapsteori og evne til tverrvitenskaplig forskning. Dette forutsetter at doktorgradsopplæringen gir forskerne en bedre oversikt over aktuelle internasjonale rettsvitenskapelige diskurser og bedre språkferdigheter.

En annen utvikling i samfunnet er den økende skepsisen til vitenskapens autoritative forklaringsevne. Denne utviklingen krever at rettsvitenskapen setter større krav til kritisk vitenskapelig innsikt, og dette bør innarbeides i forskerutdanningen ved bl. a. å innføre vitenskapsteori, og ved å gi en innføring i de vitenskapelige metodene i de tradisjonelle tverrvitenskapelige fagene, bl. a. rettshistorie, rettssosiologi og rettsøkonomi.

*Tiltak:*

*Eksisterende forskeropplæring evalueres, videreføres og videreutvikles kontinuerlig i tråd med forskningsutvalgets rutiner, med tanke på forskerutdanning på høyt internasjonalt nivå. Doktorandene skal få tilbud om en prosjektframleggelse i forbindelse med nasjonale doktorandseminarer. Det bør utarbeides en plan for slike prosjektframleggelser.*

## **2.6. Forskningsformidling:**

Status og behov:

Fakultetet har over lang tid drevet aktiv forskningsformidling innad i fagmiljøet nasjonalt, og til dels også internasjonalt, ved at tilnærmet all forskning som utføres ved fakultetet publiseres i form av bøker eller tidsskriftsartikler. Fakultetet har også en egen skriftserie der både

forskningsresultater og gode studentavhandlinger blir publisert. Denne aktive formidlingen av forskningsresultater vil bli videreført og fakultetet vil arbeide for å starte elektronisk publikasjon av et juridisk tidsskrift. I tillegg vil fakultetet arbeide for et Internettbasert bestillingssystem for sine publikasjoner.

Det er også opprettet hjemmesider for fakultetets forskere med opplysninger om pågående og ferdigstilt forskning, med enkelte lenker til dokumenter i fulltekst. Fra nyttår 2001 skal en kortfattet beskrivelse av alle doktorgradsprosjekt ligge tilgjengelig på fakultetets hjemmeside.

Forskningsformidling til andre fagområder har funnet sted ved at fakultetets forskere har bidratt med undervisning og foredrag på andre fagområder ved universitetet, og ved andre institusjoner. På grunn av kapasitetsproblemer er dette noe som fakultetet ikke kan prioritere høyt.

Formidling til samfunnet har funnet sted gjennom at fakultetets ansatte har bidratt med populærvitenskaplige foredrag i ulike sammenhenger, og ved bevisst bruk av media i tilknytning til presentasjon av forskningsresultater. Et bedre samarbeid med Informasjonsavdelingen bør tilstrebes.

#### *Tiltak:*

*For å spre informasjon om forskningen/forskningsresultatene, skal rutinene for bruk av media videreutvikles og et bedre samarbeid med Informasjonsavdelinga etableres.*

*Fakultetet ønsker å videreutvikle bruken av IKT som verktøy for formidling av pågående forskning og forskningsresultater:*

- *Fakultetet oppfordrer forskerne til å presentere forskningen sin på fakultetets hjemmeside.*
- *Et sammendrag av forskningsresultatene skal presenteres på fakultetets hjemmeside.*
- *Det legges til rette for at satsingsområdene skal få sin egen hjemmeside.*
- *Alle nye doktoravhandlinger skal presenteres med sammendrag og innholdsfortegnelse, og det opprettes en lenke til Forskningsavdelingas pressemeldingside.*
- *Alle fullførte studentavhandlinger skal presenteres på fakultetets hjemmeside.*

*Alle ansatte på fakultetet skal være registrert i kompetansekatalog for Universitetet i Tromsø.*